

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 153. Qualiter Parochus & testes interesse debeant contractui Matrimoniali.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73973)

cujus parochia contrahitur matrimonium, assistat, Sanch. l. 3. d. 19. n. 4. Pont. l. 5. c. 16. num. 2. Castrop. p. 13. §. 19. num. 1. Pirh. h. t. num. 13. cum communi; parochus enim unius contrahentium est quoque quod ad hoc parochus alterius; cum matrimonio sit unus individuus contractus, ita ut ab uno iniri nequeat, quin hoc ipso inearur ab altero: ergo eo ipso, quod quis constitutus est ad coniungendum unum conjugem, etiam constitutus est ad coniungendum & alterum.

2. Resp. ad secundum; parochus alterutrius contrahentium validè assistit etiam extra propriam suam parochiam, V. G. parochus viri assistens ei in parochia Sponsæ, vel etiam assistens matrimonio extra parochiam, aut etiam extra dioccesin utriusque, Sanch. l. c. n. 4. & 14. Cönnick. d. 27. num. 22. Gutt. c. 62. n. 5. Spino de testam. gl. 15. n. 42. Castrop. n. 3. Pirh. n. 14. contra Pont. n. 2. Henriq. l. 11. c. 3. n. 2. Nav. c. 25. n. 144. Cevall. cit. q. 604. n. 6. Rodriq. & alios censentes, id nec validè nec licitè fieri posse; siquidem Trident. solum exigit presentiam proprii parochi; neque aliud ad finem à Concilio intentum, qui ad clandestinas nuptias evitandas, necessarium, ut patet. Ad hæc dicta assistentia, esto non sit actus jurisdictionis voluntariæ, nulla tamen ratione est jurisdictionis contentiæ, neque illam ullo modo imitatur; adeoque extra territorium exerceri potest. Unde etiam declarationes relatæ à Pont. dum dicunt; quando matrimonium contrahitur inter virum & mulierem diversarum parochiarum, parochum viri in ejus parochia, & parochum femine in ejus parochia debere Sponsos benedicere: intelligendæ sunt, ut verba sonant, nimirum de benedictione in ecclesia inter missam solennia faciendo; vel si etiam de assistentia loquantur, *non debet* non importat necessitatem præcisè, sed congruentiam, ut ita fiat pro majore matrimonii securitate & certitudine; ita Castrop. Porro parochum licitè non posse assistere matrimonio suorum extra propriam parochiam sine licentia parochi istius loci, affirmant Pont. l. c. num. 11. Cön. num. 19. Henriq. n. 2. Rodriq. & alii. Negant probabilius Sanch. d. 19. num. 18. & 19. Gutt. n. 6. Pirh. num. 16. (qui tamen addit, probabilius esse, peccare & puniri posse, si solenniter & publicè assistat matrimonio in aliena parochia sine licentia parochi; quia involat in alienum officium publicum in re gravi) Spino. n. 42. Castrop. num. 42. siquidem talis assistentia in aliena parochia nullibi prohibita; estque illa minus aliquid, quàm actus jurisdictionis voluntariæ, quæ licitè in alieno territorio exerceri potest. Ad hæc nil obstat illum facere quoque in ista parochia benedictionem non solennem, sed privatam; solennis verò illa benedictio, ut bene Castrop. nequaquam assistentiæ illi de præcepto conjuncta est.

3. Resp. ad tertium; Delegatus quoque ille Sacerdos non minùs quàm ipse parochus delegans assistere potest validè ac licitè matrimonio extra parochiam committentis seu delegantis illi eam licentiam, Castrop. n. 7. Gutt. n. 10. nullus enim est textus aut ratio, cur delegatio talis ad parochiam delegantis restricta sit. Neque verum est, delegatum require hanc quasi jurisdictionem voluntatem exercere in alieno territorio, ut patet in confessionibus audiendis & conferendis beneficiis potestate delegata juxta probabiliorum apud Sanch. l. 3. d. 34. à n. 2. & sic in specie posse Vicarium generalem Episcopi instructum ab eo facultate con-

R. P. Leur. Jur. Can. Tomus IV.

ferendi beneficia illa conferre constitutum extra provinciam, fusè ostendi in meo Vicario episcopali. q. 263. citatis Fagn. in c. presentata, de testib. n. 12. Garc. de benef. p. 5. c. 8. n. 126. Parif. de resign. l. 2. q. 24. n. 32. Menoch. Lambert. Azor.

Quæst. 152. Quot & quales præter parochum adesse debeant contractui matrimoniali testes.

1. Resp. ad primum; Sufficiunt duo; cum Trident. sess. 24. c. 1. exigat, ut duo vel tres testes unà cum parochio matrimonio intersint.

2. Resp. ad secundum; Non requiritur, ut hi testes sint omni exceptione majores, sed sufficiunt qualescunque, modò usu rationis præditi, ut intelligant & advertant, quid agatur; unde etiam impuberes, faminae, parentes, consanguinei, domestici, servi, religiosi, excommunicati, infames, infideles sufficiunt ad validè coram illis contrahendum matrimonium, Sanch. l. 3. d. 41. num. 5. Gutt. c. 44. n. 74. Castrop. cit. p. 13. §. 13. n. 3. Pirh. h. t. n. 24. cum communi decretum enim Trid. utpote correctorium juris communis & irritans matrimonium, cujus causa favorabilis est, extendendum non est, adeoque, cum exigat solum presentiam duorum vel trium testium nullà additâ qualitate, etiam ea à nobis exigenda non est; sed sicut aliàs in favorem fidei, c. fidei, de heret. in 6. tales testes admittuntur, sic etiam in favorem matrimonii admittendi, & sic standum legi naturæ, quæ cujusvis ratione ut entis testimonio contenta est. Ad hæc, testium alioquin inhabilium suppletur defectus ex communi contrahentium consensu illos admittentium, dum etiam regulariter ab iis electi & rogati intersunt. Castrop. Pirh. LL. cit. cum Farinac. de opposit. contra test. q. 54. n. 40. Item ex autoritate presentis parochi. Arg. c. cum esset. de testam. Pirh. Castrop. cum Gabr. comm. opin. l. 1. de test. concl. 8. n. 3. præsertim si (prout præcipitur à Trid.) librum habeat, in quo conjugum & testium nomina, diem ac locum contracti matrimonii describat, Pirh. l. c. ubi etiam, quod tunc testes aliàs inhabiles plenam fidem faciant de valore matrimonii, ubi lis desuper moveretur in judicio, ut Sanch. n. 6. Ac denique in aliis causis judicialibus & actibus, validum est enim testimonium, si à Judice vel adversa parte non repellantur, Arg. c. 1. de excep. in 6. Porro ad quæst. illam, num mandatarius seu procurator constitutus ad contrahendum simul esse possit testis, c. de Luca in annot. ad Trid. d. 26. n. 29. quamvis dicat, casum hunc pendere adhuc indecisum, respondet tamen, negativam videri probabiliorum, ejus ratio esse potest; tum quia procurator sic debet esse testis de facto suo nomine principalis; tum quia Trident. exigens duos testes, qui deponere possint de facto contrahentium, videtur exigere duos testes distinctos à contrahentibus non tantùm principalibus, sed etiam qui solo ministerio & mandato tales sunt.

Quæst. 153. Qualiter parochus & testes interesse debeant contractui matrimoniali.

1. Resp. primò; Debent interesse simul duo saltem testes unà cum parochio; quia Trident. copulativè exigit presentiam parochi & duorum testium; non sufficit proinde, ut intersint isti contractui successivè sive unus post alterum, & sic coram singulis singulatim presentibus is celebretur.

L 2

2. Resp.

2. Resp. secundò : Debent interesse non tantum physicè seu corpore, sed modo humano seu moraliter, id est, animo & cum advertentia, ita ut intelligant, quid agatur, Castrop. §. 8. n. 11. Gutt. c. 69. Pirh. h. t. n. 21. cum communi; non enim jure præsens esse censetur, qui non adest modo humano intelligens & advertens, quid agatur. *l. coram Tutio, ff. de V. S. sufficit autem, ut aliquo sensu advertant, quid fiat, sive visu, sive auditu; vel etiam si præsentes per interpretem intelligant consensum mutuum, Pirh. l. c. citans Sanch. l. 3. d. 39. n. 2. & seq.*

3. Resp. tertio : Non requiritur, ut parochus & testes vocati, seu rogati intersint, sed sufficit eos casu supervenire, vel etiam omnino invitos, reclamantes, vi vel dolo detentos interesse, quia sive sponte, sive invitè intersint, possunt æqualiter intelligere & testari de iis, quæ geruntur, arg. *cit. l. coram Tutio*, diciturque quid coram aliquo fieri, etsi invitus adsit : Ac denique obtinetur finis Trid. cum jam Ecclesiæ constet de tali matrimonio, & esto, per talem coactionem fiat injuria parochi & testibus, hæc tamen non impedit, quò minus de matrimonio testari possint. Sanch. n. 9. Castrop. n. 11. Pirh. n. 23. Rebell. *de oblig. just. p. 2. l. 2. g. 8. n. 2.* Gutt. c. 69. n. 10. cum communi. Peccare nihilominus contrahentes mortaliter, si absque gravi causa parochum, qui vices Ecclesiæ in eo actu gerit, cogant vi vel dolo assistere ob gravissima incommoda, quæ ex tali assistentia oriri soleat, tradunt Sanch. n. 12. Cönnick. d. 27. n. 44. Castrop. l. c. qui idem ait de testibus sic coactis interesse, eò quòd & ipsi nomine Ecclesiæ, etsi minus principaliter quàm parochus intersint, & ratio generalis deducta ab inconvenientibus, quæ per se ex tali deceptione oriuntur æquè in testibus ac in parochi procedunt; contrarium tamen, nimirum non peccari, per hoc saltem graviter tenent, Sanch. & Gutier. *LL. cit.*

Quæst. 154. An & qua obligatione parochus teneatur benedicere matrimonio.

1. Resp. primò : Teneatur post expressum mutuum consensum benedicere contrahentes hac verborum forma : *ego vos in matrimonium conjungo in nomine Patris &c.* ut constat ex Trid. *sess. 24. c. 1.*

2. Resp. secundò : Hæc benedictio etsi non sit de essentia Sacramenti; cum neque ad materiam, neque ad formam ejus spectet, ut Sanch. l. 3. d. 38. n. 4. Castrop. n. 12. cum communi; est de præcepto tamen, ut patet ex Trid. omissionem illius esse solum peccatum veniale; eò quòd eodem loco etiam plura alia gravius non obligantia continentur, censent Sanch. n. 6. & seq. Gutt. n. 15. Castrop. *cit. n. 12.* E contra esse mortale, quia in re gravi, censet Salced. in *pr. crim. c. 77. §. secundò illud.* quem sequitur Pirh. n. 22. *in fine.*

Quæst. 155. An & qualiter præmittendæ denunciationses.

1. Resp. ad primum : Denunciationses hæc etiam jure antiquo erant præmittendæ, ut constat ex *c. inhibito, h. t.* desumpto ex Concilio generali Lateranensi sub Innoc. III. Jure quoque novo Trident. *l. c.* præcipiuntur, simulque præscribitur modus & forma in iis servanda his verbis : *imposite-*

rum antequam matrimonium contrahatur, ter à proprio contrahentium parochi tribus continuis diebus festivis inter missarum solennia publicè denunciatur, interquos matrimonium sit contrahendum &c. Indicatur quoque ibidem hujus præcepti finis, ut nimirum, si quæ laterent inter Sponsos impedimenta, ab his, qui aliquid de iis noverint, Ecclesiæ detegantur, ac sic illegitima matrimonia impediatur.

2. Resp. secundò : Dum contrahentes spectant ad diversas parochias, denunciationses hæc in utriusque parochia faciendæ; quia Concilium dicit; à proprio contrahentium parochi faciendæ; & aliàs fini à Concilio intento (qui, ut dictum, est detectio impedimenti) non esset satis provifum, si quis eorum in aliena parochia, in qua esset ignotus, denunciaretur. Sanch. l. 3. d. 6. n. 4. Gutt. c. 56. n. 5. Castrop. p. 13. §. 3. num. 2. Rebell. *de mat. l. 2. g. 7. n. 19.* Pirh. n. 28. cum communi. Ubi tamen consuetudo obtinet, ut non nisi in parochia unius Sponsi, in qua celebrandæ sunt nuptiæ, fiant hæc denunciationses, eam damnari non debere, censent cum Laym. l. 5. *tr. 10. p. 2. c. 4. n. 9.* Castrop. Pirh. *LL. cit.*

3. Resp. tertio : Jure antiquo satis erat una denunciatio, modò tres fieri debent, idque tribus diebus festivis continuis, id est, inter quos non intercedunt alia festa, etsi intercedere possint ac debeant alii dies non festivi, ut eò melius detegi possint impedimenta, ut fit, si sibi non immèdiatè succedant hæc denunciationses, sed interposito tempore aliquo non magno, ne, si nimium interrumpanitur & à se invicem distent, parochiani illorum obliviscantur, & nuptiæ nimis diu differantur Sanch. l. c. n. 8. Castrop. n. 3. Pirh. *l. c.*

4. Resp. quartò : Debent fieri à parochi, vel ab alio de ejus licentia inter Missarum solennia, ita tamen, ut licè hoc tempus & locum videatur requisivisse Concilium ob majorem Sacramenti matrimonii reverentiam, fieri tamen possint extra Missarum solennia, imò extra ecclesiam, etiam die non festo, ubi tamen frequens est populus, ut in prædicationibus; eò quòd Concilium solum spectasse videatur frequentiam populi (ut scilicet ad plurium notitiam perveniret) quæ regulariter major esse solet diebus festivis inter Missarum solennia. Sanch. num. 9. Castrop. Pirh. *LL. cit.* in quo tamen observari posse cujusque ecclesiæ consuetudinem, ait Laym. l. c. n. 10.

5. Resp. quinto : Sunt hæc denunciationses non quidem de valore matrimonii, sed tamen sub præcepto graviter obligante tam parochum quàm contrahentes; quia est in materia gravi, ut constat ex fine, qui est ad sciendum, num subsistat matrimonium, nec ne, propter impedimentum. Sanch. l. 3. d. 5. n. 3. Castrop. n. 4. Pirh. n. 27. Procedunt hæc ipsa in casu, quo constaret, nullum subesse impedimentum; cum lex non desinat obligare, etiamsi ejus ratio hic & nunc in particulari cesset. Pirh. l. c. cum Cönnick. d. 27. *de Sacram. du. 5. num. 51.* quamvis omittere denunciationem unam, ubi non præsumitur impedimentum, non esse peccatum, censent Pirh. l. c. Sanch. n. 7. Rebell. num. 10. Hurt. & alii apud Castrop. ipsè tamen ait cum Cönn. absque gravi causa hanc doctrinam admitti non debere; quòd si tamen uno alterove die festo etiam non immediato denunciationses intermitterentur; vel è contra, si ita continuè fierent, ut nullus dies intercederet; item si tribus etiam festivis, ubi